

Góra Przemienienia

Tygodnik parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku

Góra Przemienienia nr 48 (591) 30 listopada 2014 r.

Adwent – „Idź za Światłem”

Fot. ks. Tomasz Grzywna

Czuwajcie i nawracajcie się

Koniec roku liturgicznego nadchodzi nieco wcześniej niż koniec roku kalendarzowego. Podobnie i początek nowego roku jest wcześniejszy w wymiarze liturgicznym niż świeckim. Ale nastrój jest podobny – chłodna pora roku, krótki dzień, mało słońca, dużo ciemności. W taki właśnie sposób i my zakończyliśmy tamten Rok Kościelny i rozpoczynamy kolejny; następny Adwent i kolejne oczekiwanie na przyjście Pana.

W Adwencie słyszymy mocno wyeksponowany głos Chrystusa, który nam przypomina: „**Czuwajcie**”. Dziś w Ewangelii jest on powiązany z krótkim opowiadaniem o wyjeżdżającym właścicieli domu i jego sługach, którym powierzył pieczę nad swoją własnością (por. Mk 13,33-37). Każdy z nich jest zobowiązany do uwagi i czujności, ponieważ nie wiedzą, kiedy ich pan wróci i skontroluje ich postępowanie oraz wierność w wypełnianiu prośby pana.

Czujność jest nieodzowna każdemu z nas, chrześcijan. To czujność w pieczy nad powierzonym nam życiem i talentami, którymi nas Bóg obdarzył. Jednak czas naszego czuwania (życia) jest stosunkowo długi i dlatego każdemu z nas grozi postawa rezygnacji z czuwania i gnuśności. Niestety, zdarza się, że popadamy w grzechy, które są niedbalstwem wobec powierzonego nam zadania. Dlatego oprócz czuwania, trzeba nam też nieustannej refleksji nad życiem i ciągłego nawracania się ku właściwej postawie.

Chrystus rozpoczął całe swoje nauczanie od wezwania do nawrócenia. „**Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię**” (Mk 1,15). Kościół w Polsce w tym Roku Liturgicznym to właśnie wezwanie przyjął jako hasło pracy duszpasterskiej. Nawrócenie jest potrzebne każdemu z nas i mocno związane z adwentową czujnością. Człowiek wiary wie, że nieustannie musi się nawracać. Z kolei ten, kto oddalił się od wiary trwa w grzechu i najczę-

ściej twierdzi, że nie potrzebuje nawrócenia.

Istnieje pewna grupa ludzi, którzy nie podejmują nawrócenia z powodu braku wiary w to, że dadzą radę się poprawić. Widzą swoje grzechy. Grzech gnębi ich, niepokoi, boli i poniża, ale nie mają w sobie tyle siły, aby podjąć nawrócenie, aby spróbować wyzwolić się z uścisku zła. Ich sytuacja jest trudna, ale jeszcze nie beznadziejna. Co prawda ich grzech obiektywnie może być wielki, ale jest nadzieja, że w końcu odbiją się od dna i rozpoczną pokutę. Takich ludzi musimy wzmacniać swoją modlitwą i dobrym przykładem.

Istnieje inna grupa ludzi, którzy twierdzą, że nie potrzebują przemiany, ponieważ „nie mają z czego się nawracać”. To postawa bardzo groźna, ponieważ powiązana jest z wyjątkowo spiętrzoną pychą. Tylko człowiek pyszny uważa, że nie ma grzechów, nie popełnia błędów, jest superdoskonały. Może obiektywnie jego winy nie są najcięższe, ale smutny jest fakt, że on ich wcale nie dostrzega. Taki człowiek gardzi innymi, tylko w innych widzi błędy i wady, tylko innych chce zmieniać i nawracać. Jego postępowanie jest godne politowania, jest faryzejskie, potrzebuje on głębokiego wstrząsu, aby zrozumiał swoje błędne myślenie i wrócił na ziemię, do poczucia rzeczywistości i świadomości tego, kim naprawdę jest.

Wreszcie są tacy pośród nas, którzy grzeszą i „dobrze się z grzechami czują”. To ci, którzy uznali, że bez grzechu nie da się żyć, bo grzech przynosi mnóstwo przyjemności i udogodnień. To tacy, którzy korzystają z trwania w systemie zła, którzy czerpią korzyści z prostytucji, handlu narkotykami, korupcji, nieczystych interesów. Zła jest w ich życiu tak wiele, że ich sumienie już przestało działać, zamarło, choć chyba też coraz częściej nie widzą oni sensu życia. Są uwikłani w straszny system nieprawości. Operują ma-

jątkiem, którego sumy podaje się w liczbach z siedmioma i więcej zerami, a wszystko to jest wynikiem fałszerstw, łapówek i ludzkiej krzywdy. To są osoby, które są najbardziej zagubione, które potrzebują prawdziwego cudu, aby się otrząsnąć, aby wyznać swój grzech i nawrócić się. Ale Bóg jest wszechmocny i może dokonać nawet takiego cudu.

Te grupy ludzi to jednak przecież nie wszyscy, to może nawet mniejszość. Bo ufam, że większość z nas, przynajmniej tych ochrzczonych i ukształtowanych w sferze wiary katolickiej, należy do innej grupy. To grupa ludzi wierzących Bogu, którzy wiedzą, jak wielka jest ich słabość. To ludzie, którzy kochają Pana Boga ze wszystkich sił, a mimo to upadają i widzą swoje upadki. To ci, którzy się podnoszą nieustannie, którzy wielokrotnie w życiu próbują nawrócenia. I ten cud przemiany dokonuje się każdorazowo w czasie sakramentu pokuty, gdy rozpoczynamy od nowa drogę przyjaźni z Bogiem. Nie jesteśmy idealni, choć kochamy Jezusa. Nie mamy czystego w pełni sumienia, bo brak pełni miłości (tak bardzo ludzki) ciągle przekształca się w jakiś grzech. Czasem jesteśmy „**jak zwiędłe liście miotane wiatrem**” – o czym pisał już prorok Izajasz (por. Iz 64,5, dzisiaj I czytanie). Ale budzimy się z tego krótkotrwałego snu grzechu, aby dalej czuwać, aby się poprawiać w kierowaniu swoim ziemskim życiem. Potrzebujemy też nieraz swoistego „budzika”, wstrząsu, a takim jest każdorazowo Adwent, Wielki Post i każde ciche wyznanie grzechów w dyskretnym konfesjonale. I wtedy rozpoczyna się nawrócenie...

Podajmy się więc działaniu Bożej łaski w tym Adwencie. Wróćmy do Boga, a On się przybliży do nas z otwartymi ramionami miłości. Miłości, która jest gotowa na wszystko.

Ks. Tomasz Grzywina

W NUMERZE	Zbierzcie pozostałe ułamki	2	Wakacyjne wędrówki	8
	NOWE SFORMUŁOWANIA PRZYKAZAŃ		Intencje	11
	KOŚCIELNYCH	3	Ogłoszenia duszpasterskie	12
	Zbiórka elektrośmieci	7		

NOWE SFORMUŁOWANIA PRZYKAZAŃ KOŚCIELNYCH

zaaprobowane przez Stolicę Apostolską

- przekazane na 318. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski

1. W niedziele i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, a w okresach pokuty powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

Wykładnia dla IV przykazania

Wszyscy wierni zobowiązani są czynić pokutę. Dla wyrażenia tej pokutnej formy pobożności chrześcijańskiej Kościół ustanowił dni i okresy pokuty. W tym czasie chrześcijanin powinien szczególnie praktykować czyny pokutne służące nawróceniu serca, co jest istotą pokuty w Kościele. Powstrzymywanie się od zabaw pomaga w opanowaniu instynktów i sprzyja wolności serca.

- Czynnami pokutnymi są: modlitwa, jałmużna, uczynki pobożności i miłości, umartwienie przez wierniejsze pełnienie obowiązków, wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych i post ilościowy.
- Czasem pokuty w Kościele są poszczególne piątki całego roku i czas Wielkiego Postu.
- Wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych obowiązuje wszystkich, którzy ukończyli 14 rok życia we wszystkie piątki i Środę Popielcową oraz zaleca się ją w Wigilię Bożego Narodzenia. Nie ma obowiązku wstrzeźliwości jeśli w piątek wypadnie uroczystość..
- Post ilościowy obowiązuje w Środę Popielcową i w Wielki Piątek wszystkich pomiędzy 18 a 60 rokiem życia.
- Uzasadniona niemożliwość zachowania wstrzeźliwości w piątek doma-

ga się od chrześcijanina podjęcia innych form pokuty.

- Powstrzymywanie się od zabaw obowiązuje w czasie Wielkiego Postu.

Dyspensa od wstrzeźliwości od pokarmów mięsnych w piątki w wyjątkiem Wielkiego Piątku i Środy Popielcowej:

Wolni od obowiązku wstrzymania się od pokarmów mięsnych w piątki:

- wszyscy, którzy stołują się w zakładach zbiorowego żywienia, w których nie są przestrzegane kościelne przepisy postne;
- wszyscy, którzy nie mają możliwości wyboru potraw, a muszą spożywać to, co jest dostępne do spożycia.

Wierni korzystający z dyspensy powinni pomodlić się w intencji Ojca Świętego oraz złożyć ofiarę do skarbonki z napisem „Jałmużna postna”, albo częściej spełniać uczynki miłosierdzia chrześcijańskiego.

Zgodnie z dekretem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, z dnia 4 marca 2003, świętami nakazanymi w Polsce są:

- Uroczystość Narodzenia Pańskiego

(25 XII);

- Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki (1 I);

- Uroczystość Objawienia Pańskiego (6 I);

- Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej (Boże Ciało);

- Uroczystość Wniebowzięcia NMP (15 VIII);

- Uroczystość Wszystkich Świętych (1 XI).

W uroczystość Świętego Józefa (19 III), Świętych Apostołów Piotra i Pawła (29 VI) i Niepokalanego Poczęcia NMP (8 XII), wierni nie są zobowiązani do uczestnictwa we Mszy świętej i od powstrzymania się od prac niekoniecznych. Zachęca się jednak wiernych do udziału we Mszy świętej w te uroczystości. (...) W powyższe uroczystości, a także w święto św. Szczepana (26 XII), święto Ofiarowania Pańskiego (2 II), Poniedziałek Wielkanocny i w święto NMP Matki Kościoła (Poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego), ze względu na tradycję należy zachować porządek świąteczny Mszy świętych, a wiernych zachęcić, aby jeśli tylko mogą, brali udział we Mszy świętej.

Wykaz odpustów zupełnych

(ze strony internetowej parafii p.w. Ducha Świętego w Żabnie)

W niniejszym wykazie zostały podane wszystkie odpusty zupełne, wyliczone w „Enchiridionie Odpustów” z 1999 roku. Dla przejrzystości odpusty zostały wymienione nie w kolejności podanej w dokumencie Penitencjarii Apostolskiej lecz według pewnego praktycznego klucza.

Najpierw zostały wymienione te odpusty, które można zyskiwać codziennie, następnie te, które można otrzymać w ciągu roku liturgicznego, z kolei podano te odpusty, które są związane z nawiedzeniem kościoła lub kaplicy, w następnej kolejności te, które można zyskać z okazji obchodzonych rocznic, w końcu te które są związane z udzieleniem błogosławieństwa.

I. ODPUSTY, KTÓRE MOŻNA ZYSKIWAĆ CODZIENNIE

1. Za pobożne odmówienie cząstki Różańca Świętego, w sposób ciągły, z rozważaniem tajemnic różańcowych, w kościele albo w kaplicy albo rodzinie albo we wspólnocie zakonnej, we wspólnocie wiernych, zwłaszcza gdy wiele osób gromadzi się w jakimś szlachetnym celu (n. 17 § 1, 1o).

2. Za czytanie Pisma świętego z czcią należną Słowu Bożemu i na sposób lektury duchowej przynajmniej przez pół godziny z tekstu zatwierdzonego przez władzę kościelną (n. 30 § 1). Kto nie może czytać osobiście, wystarczy gdy słucha czytającego nawet przez środki audiowizualne (n. 30 § 2).

3. Za nawiedzenie i adorowanie Najświętszego Sakramentu przez pół godziny (n. 7 § 1, 1o).

4. Za pobożne odprawienie Drogi Krzyżowej - przed stacjami prawnie erygowanymi - połączone z rozważaniem Męki i Śmierci Chrystusa - i przechodzeniem od stacji do stacji; w publicznym odprawianiu wystarczy przechodzenie prowadzącego (n. 13, 2o). Prawnie przeszkodzeni mogą przez kwadrans czytać i rozważać Męką Pańską (n. 13, 2o, 1).

5. Za pobożne łączenie się przez pośrednictwo radia czy telewizji z nabożeństwem Drogi Krzyżowej odprawianej przez Ojca Świętego (n. 13, 2o).

6. Za pobożnie odmówienie Koronki do Miłosierdzia Bożego w kościele lub

kaplicy wobec Najświętszego Sakramentu publicznie wystawionego lub przechowywanego w tabernakulum. Jeżeli wierny z powodu choroby lub innej słusznej racji nie może wyjść z domu, ale odmówi Koronkę do Miłosierdzia Bożego z ufnością i z pragnieniem miłosierdzia dla siebie oraz gotowością okazania go innym, pod zwykłymi warunkami również zyskuje odpust zupełny (Dekret Penitencjarii Apostolskiej z dnia 12.01.2002 dotyczy całego terytorium Polski).

II. ODPUSTY, KTÓRE MOŻNA ZYSKIWAĆ W CIĄGU ROKU

7. W Nowy Rok (1 stycznia): za pobożny udział w śpiewie lub recytacji w kościele lub kaplicy hymnu „O Stwórcy, Duchu przyjdź” (n. 26 § 1, 1o).

8. W każdy piątek Wielkiego Postu: za odmówienie przed obrazem Jezusa ukrzyżowanego po przyjęciu Komunii świętej modlitwy “Oto ja, o dobry i najśrodszy Jezu” (n. 8 § 1, n. 20).

9. W okresie Wielkiego Postu: za udział w nabożeństwie „Gorzkich Żali” w jakimkolwiek kościele lub kaplicy na terenie Polski wierny zyskuje odpust zupełny raz w tygodniu w okresie Wielkiego Postu (Pismo Penitencjarii Apostolskiej z dnia 06.02.1968).

10. W Wielki Czwartek: za pobożne odmówienie hymnu „Przed tak wielkim Sakramentem” podczas uroczystej repozycji Najświętszego Sakramentu po Mszy Świętej Wieczery Pańskiej (n. 7 § 1, 2o).

11. W Wielki Piątek: za pobożne uczestniczenie w liturgii Wielkiego Piątku połączone z adoracją Krzyża (n. 13, 1o).

12. W Wielką Sobotę: za odnowienie w czasie liturgii Wigilii Paschalnej przyrzeczeń chrzcielnych według formuły zatwierdzonej przez Kościół (n. 28 § 1).

13. W II Niedzielę Wielkanocną, czyli Miłosierdzia Bożego:

a) udziela się odpustu zupełnego na zwykłych warunkach (spowiedź sakramentalna, Komunia eucharystyczna, modlitwa w intencjach papieskich) wiernemu, który w II Niedzielę Wielkanocną, czyli Miłosierdzia Bożego, w jakimkolwiek kościele lub kaplicy, z sercem całkowicie wolnym od wszelkiego przywiązania do jakiegokolwiek

grzechu, choćby powszedniego, weźmie udział w pobożnych praktykach spełnianych ku czci Bożego Miłosierdzia albo przynajmniej odmówi przed Najświętszym Sakramentem Eucharystii, wystawionym publicznie lub ukrytym w tabernakulum modlitwy „Ojcze nasz” i „Wierzę”, dodając pobożne wezwanie do Pana Jezusa Miłosiernego, np. „Jezu Miłosierny, ufam Tobie” (Dekret Penitencjarii Apostolskiej z dnia 29.06.2002).

b) Ponadto marynarze, którzy wykonują swoje obowiązki na niezmiernych obszarach mórz; niezliczeni bracia, których tragedie wojenne, wydarzenia polityczne, uciążliwe warunki naturalne i inne podobne przyczyny zmusiły do opuszczenia rodzinnej ziemi; chorzy i ich opiekunowie oraz ci wszyscy, którzy z uzasadnionej przyczyny nie mogą opuścić domów lub wykonują pilnie potrzebne zadania dla dobra społeczności, mogą uzyskać odpust zupełny w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, jeśli wyrzekając się całkowicie jakiegokolwiek grzechu, jak to zostało powiedziane powyżej, i z zamiarem spełnienia - gdy tylko będzie to możliwe - trzech zwykłych warunków, odmówią przed świętym wizerunkiem naszego Pana Jezusa Miłosiernego modlitwę „Ojcze nasz” i „Wierzę”, dodając pobożne wezwanie do Pana Jezusa Miłosiernego, np. „Jezu Miłosierny, ufam Tobie”. (Dekret Penitencjarii Apostolskiej z dnia 29.06.2002).

c) Gdyby nawet to nie było możliwe, tego samego dnia będą mogli uzyskać odpust zupełny, ci którzy duchowo zjednoczą się z wiernymi, spełniającymi w zwyczajny sposób przepisane praktyki w celu otrzymania odpustu, i ofiarują Miłosiernemu Bogu modlitwę, a wraz z nią cierpienia spowodowane chorobą i trudy swojego życia, podejmując zarazem postanowienie, że spełnią oni trzy przepisane warunki uzyskania odpustu zupełnego, gdy tylko będzie to możliwe (Dekret Penitencjarii Apostolskiej z dnia 29.06.2002).

14. W uroczystość Zesłania Ducha Świętego: za pobożny udział w śpiewie lub recytacji w kościele lub kapli-

cy hymnu "O, Stworzycielu Duchu, przyjdź" (n. 26 § 1, 1o).

15. W uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej: za udział w uroczystej procesji eucharystycznej prowadzonej w kościele czy poza nim (n. 7 § 1, 3o).

16. W uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa: za publiczne odmówienie aktu wynagrodzenia Najświętszemu Sercu Pana Jezusa „O, Jezu Najśladzsi, któremu za miłość bez granic” (n. 3).

17. W uroczystość ŚŚ. Apostołów Piotra i Pawła: za użycie przedmiotu religijnego, (np. krzyżyka, różańca, medalika), poświęconego przez papieża lub biskupa, i odmówienie wyznania wiary zatwierdzonego przez Kościół (n. 14 § 1).

18. W uroczystość Chrystusa Króla: za publiczne odmówienie aktu poświęcenia rodzaju ludzkiego Najświętszemu Sercu Pana Jezusa „O, Jezu Najśladzsi, Odkupicielu rodzaju ludzkiego” (n. 2).

19. W Stary Rok (31 grudnia): za pobożny udział w śpiewie lub recytacji w kościele lub kaplicy hymnu „Ciebie Boga wystawiamy” w celu okazania wdzięczności za łaski minionego roku. (n. 26 § 1, 2o).

20. W dniu Pierwszej Komunii Świętej: za przystąpienie do Pierwszej Komunii świętej lub pobożny udział w uroczystości pierwszokomunijnej (n. 8 § 1, 1o).

21. W dniu Prymicyj kapłańskich: Prymicjant zyskuje odpust zupełny za celebrowanie Mszy świętej prymicyjnej z ludem w wyznaczonym dniu (n. 27 § 1, 1o) i wierny za uczestniczenie w takiej Mszy świętej prymicyjnej (n. 27 § 1, 2o).

22. W dniu zakończenia Kongresu Eucharystycznego: za pobożny udział w uroczystym zakończeniu Kongresu Eucharystycznego (n. 7 § 1, 4o).

23. W czasie Misji parafialnych: Za udział w kilku kazaniach misyjnych, łącznie z udziałem w uroczystym zakończeniu misji (n. 16 § 1).

24. Za udział w ćwiczeniach duchowych trwających przynajmniej pełne trzy dni (n. 10 § 1).

25. W tygodniu modlitw o jedność chrześcijan: za podjęcie jakichś funkcji w tygodniu modlitw o jedność chrześcijan oraz za wzięcie udziału w zakończeniu tygodnia modlitw o jed-

ność chrześcijan (n. 11 § 1).

26. Za pobożny udział w modlitwie różańcowej prowadzonej przez papieża i transmitowanej przez radio lub telewizję (n. 17 § 1, 2o).

27. Za pobożne odmówienie hymnu Akathistos lub Oficjum Paraclisis - w kościele albo w kaplicy, albo w rodzinie, we wspólnocie zakonnej, we wspólnocie wiernych, zwłaszcza gdy wiele osób gromadzi się w jakimś szlachetnym celu, przy czym wystarczy odmówić pewną część hymnu Akathistos bez przerywania zgodnie z prawnym zwyczajem. (n. 23 § 1).

28. Odpust zupełny uzyskują członkowie rodziny, którzy po raz pierwszy poświęcają się Najświętszemu Sercu Jezusowemu lub Świętej Rodzinie podczas specjalnego obrzędu - jeżeli to możliwe - z udziałem kapłana lub diakona i pobożnie odmówią modlitwę zaprobowaną przez Kościół przed wizerunkiem Najświętszego Serca Pana Jezusa lub Świętej Rodziny (n. 1).

29. Kto pobożnie uczestniczy każdego dnia w nabożeństwach ustanowionych dla osiągnięcia celów religijnych (np. w tygodniu modlitw o powołania kapłańskie i zakonne, w tygodniu misyjnym, w tygodniu modlitw za młodzież, w dniu chorych) uzyskuje odpust zupełny (n. 5).

30. W czasie wizytacji kanonicznej: jednorazowo odpust zupełny za udział w Liturgii świętej, której przewodniczy wizytator (n. 32).

III. ODPUSTY ZYSKIWANE ZA NAWIEDZENIE KOŚCIOŁA lub KAPLICY

Podczas nawiedzenia kościoła lub kaplicy w każdym wypadku należy

pobożnie odmówić „**Ojciec nasz**” i „**Wierzę**” (N. 19). Jeżeli nawiedzenie przepisane jest w określonym dniu, wówczas można to uczynić od południa dnia poprzedniego do północy oznaczonego dnia (N. 14).

31. Za nawiedzenie kościoła parafialnego:

a) w uroczystość tytułu kościoła parafialnego (n. 33 § 1, 5oa)

b) 2 sierpnia (odpust Porcjunkuli) (n. 33 § 1, 5ob)

32. Za nawiedzenie kościoła lub kaplicy w dniu Wspomnienia Wszystkich Wiernych Zmarłych (2 listopada). Za zgodą Ordynariusza odpust ten może być przeniesiony na niedzielę poprzednią lub następną lub na uroczystość Wszystkich Świętych. (n. 29 § 1, 2o). Odpust ten można ofiarować tylko za zmarłych.

33. Za pobożne nawiedzenie cmentarza w dniach 1-8 listopada połączone z modlitwą choćby myślą za zmarłych. (29 § 1, 1o). Odpust ten można ofiarować tylko za zmarłych.

34. Za pobożne nawiedzenie kościoła lub ołtarza w dniu jego poświęcenia (dedykacji) (n. 33 § 1, 6o).

35. Za nawiedzenie kościoła lub kaplicy Instytutów życia konsekrowanego i Stowarzyszeń życia apostołskiego w dniu poświęconym ich założycielowi (n. 33 § 1, 7o).

36. Za pobożne nawiedzenie kościołów lub kaplic, w których obchodzone są uroczystości ku czci nowych

Świątých lub Błogosławionych w ciągu roku, celem pogłębienia czci i pobożności wobec nich, wierny uzyskuje jednorazowo odpust zupełny.

37. Za pobożne nawiedzenie kościoła, w którym odbywa się synod diecezjalny można uzyskać jednorazowo odpust zupełny (n. 31).

38. Za nawiedzenie kościoła katedralnego (n. 33 § 1, 30a-e):

a) w uroczystość ŚŚ. Apostołów Piotra i Pawła (29 czerwca)

b) w uroczystość tytułu kościoła katedralnego

c) w święto Katedry św. Piotra Ap. (22 lutego)

d) w dniu poświęcenia archibazyliki Najświętszego Zbawiciela (czyli bazyliki na Lateranie) (9 listopada)

e) w dniu 2 sierpnia (odpust Porcjunkuli)

39. Za nawiedzenie sanktuarium diecezjalnego lub narodowego lub międzynarodowego ustanowionego przez kompetentną władzę (n. 33 § 1, 40a-c):

a) w uroczystość tytułu tego sanktuarium

b) raz w roku w dniu wybranym przez wiernego

c) ilekroć wierny bierze udział w zbiorowej pielgrzymce

40. Za nawiedzenie bazyliki mniejszej (n. 33 § 1, 20a-d):

a) w uroczystość ŚŚ. Apostołów Piotra i Pawła (29 czerwca)

b) w uroczystość tytułu bazyliki mniejszej

c) 2 sierpnia (odpust Porcjunkuli)

d) raz w roku w dniu wybranym przez wiernego

41. Za nawiedzenie jednej z czterech bazylik patriarchalnych w Rzymie w czasie pielgrzymki zbiorowej, lub jeśli indywidualnie to ze wzbudzeniem aktu synowskiego poddania papieżowi (n. 33 § 1, 20).

42. Za nawiedzenie kościoła stacyjnego w Rzymie połączonego z pobożnym udziałem w nabożeństwie stacyjnym (n. 33, § 2).

IV. ODPUSTY, KTÓRE MOŻNA ZYSKIWAĆ W ROCZNICE

43. W rocznicę swojego chrztu: za odmówienie przyrzeczeń chrzcielnych według formuły zatwierdzonej przez Kościół (n. 28 § 1).

44. W jubileusz 25-lecia, 50-lecia, 60-lecia i 70-lecia kapłaństwa: za odnowienie wobec Boga postanowienia wiernego wypełniania obowiązków swego powołania (n. 27, § 2, 1o) oraz wierni za pobożny udział w uroczystej Mszy świętej jubileuszowej (n. 27 § 2, 3o).

45. W jubileusz 25-lecia, 40-lecia i 50-

lecia święceń biskupich: za odnowienie wobec Boga postanowienia wiernego wypełniania obowiązków swego stanu (n. 27 § 2, 2o) oraz wierni za pobożny udział w uroczystej Mszy świętej jubileuszowej (n. 27, § 2, 3o).

V. ODPUSTY POŁĄCZONE Z BŁOGOSŁAWIENSTWEM

46. Za pobożne przyjęcie błogosławieństwa papieskiego udzielonego przez Ojca Świętego „urbi et orbi” choćby przez radio lub telewizję, byleby wierny uważnie śledził sam ryt błogosławieństwa (n. 4).

47. Za pobożne przyjęcie błogosławieństwa pasterskiego udzielonego przez biskupa diecezjalnego swoim wiernym (n. 4). Biskup diecezjalny ma władzę udzielania błogosławieństwa papieskiego z odpustem zupełnym, według przepisanej formuły, trzy razy w roku, w święta uroczyste przez siebie określone (N. 7, 2o).

48. Kapłan, który udziela sakramentów świętych wiernemu zagrożonemu śmiercią, powinien mu udzielić błogosławieństwa apostolskiego z odpustem zupełnym (n. 12, § 1). Jeżeli nie ma kapłana, który by w godzinę śmierci udzielił sakramentów i błogosławieństwa papieskiego obdarzonego odpustem zupełnym, Kościół udziela wiernemu należycie usposobionemu odpustu zupełnego „o ile wierny za życia miał zwyczaj stale odmawiania jakichkolwiek modlitw”. W tym wypadku Kościół uzupełnia trzy warunki uzyskania odpustu zupełnego (n. 12 § 2). Przy uzyskaniu tego odpustu chwalebna rzeczą jest posłużenie się krucyfiksem lub krzyżem (n. 12, § 3). Odpust w godzinę śmierci wierny może uzyskać, chociażby w tym dniu już zyskał odpust zupełny (n. 12 § 4).

NIKTÓRE PRZEPISY DOTYCZĄCE ZYSKIWANIA ODPUSTÓW (Enchiridion Indulgentiarum, editio quarta, 1999, NN. 1-26, pp. 21-28)

1. Odpust jest to darowanie przed Bogiem kary doczesnej za grzechy, zgładzone już co do winy, którego dostępuje wierny odpowiednio usposobiony i pod pewnymi, określonymi warunkami, za pośrednictwem Kościoła, który jako szafarz owoców odkupienia rozdaje i prawomocnie przydziela ze skarbcza zasług Chrystusa i świętych.

2. Odpust może uzyskać tylko ochrzczony, wolny od ekskomuniki, będący w stanie łaski uświęcającej przynajmniej pod koniec wypełniania przepisanych czynności. Aby zaś

podmiot zdolny do uzyskania odpustów rzeczywiście je uzyskał, powinien mieć przynajmniej ogólną intencję zyskania odpustu oraz wypełnić w określonym czasie i we właściwy sposób nakazane czynności, zgodnie z brzmieniem udzielenia.

3. Do uzyskania odpustu zupełnego wymagane są:

a. wykonanie czynu (dzieła) obdarzonego odpustem,

b. spełnienie trzech warunków: Spowiedź sakramentalna, Komunia eucharystyczna, modlitwa w intencjach Ojca świętego. Po jednej spowiedzi sakramentalnej można uzyskać wiele odpustów zupełnych. Natomiast po jednej Komunii eucharystycznej i po jednej modlitwie w intencjach Ojca Świętego zyskuje się tylko jeden odpust zupełny. Te trzy warunki można spełnić wiele dni przed lub po wypełnieniu czynu odpustowego. Wypada jednak, by Komunia eucharystyczna i modlitwa w intencjach Ojca Świętego spełnione były w dniu odpustu. Modlitwą w intencjach Ojca Świętego może być recytacja „Ojcze nasz” i „Zdrowaś”.

c. wykluczenie przywiązania do wszelkiego grzechu nawet lekkiego.

4. Każdy wierny może zyskiwać odpusty czy to częściowe, czy zupełne albo dla siebie, albo ofiarowywać za zmarłych na sposób wstawiennictwa.

5. Odpust jest częściowy albo zupełny, zależnie od tego, czy uwalnia od kary doczesnej należnej za grzechy w części lub całości.

6. Odpust zupełny można uzyskać tylko jeden raz w ciągu dnia. Drugi raz można uzyskać odpust zupełny tego samego dnia w godzinę śmierci.

7. Ilekroć do zyskania odpustu przepisane jest nawiedzenie kościoła lub kaplicy, wówczas należy tam odmówić pobożnie modlitwę „Ojcze nasz” i Wierzę w Boga”.

8. Osobom, które są prawnie przeszkodzone i dlatego nie są w stanie spełnić tego, co jest nakazane do uzyskania odpustu, spowiednicy mogą dokonać zamiany zarówno przepisanego czynu (dzieła) odpustowego jak i warunków zwykłych.

9. Oprócz najwyższej władzy kościelnej, tylko ci mogą udzielać odpustów, którym tę władzę przyznaje prawo albo udziela jej Biskup Rzymski. Żadna władza, poza Biskupem Rzymskim, nie może przekazywać innym władzy udzielania odpustów, chyba że zostało to jej wyraźnie przyznane przez Stolicę Apostolską.

Opracowanie: ks. Edward Gabryel

Zbiórka elektrośmieci na rzecz organizacji Pomoc Kościołowi w Potrzebie

W całej Polsce odbywa się przy parafiach zbiórka elektrośmieci, której celem jest zdobycie funduszy na rzecz kościelnej organizacji charytatywnej „Pomoc Kościołowi w Potrzebie” (Kirche in Not). Współpracującą z tą organizacją firma Green Office Ecology obsługuje zbiórkę i prze-

wozi elektrośmieci w celu utylizacji, za co zobowiązała się do przekazania funduszy na projekty realizowane przez „Pomoc Kościołowi w Potrzebie” w krajach misyjnych. W naszej parafii zbiórka odbyła się dnia 21 listopada. Parafianie złożyli elektrośmieci przy kościele, a pracownicy firmy spakowali

je w specjalne zafoliowane palety i wywieźli do utylizacji. Dziękujemy wszystkim, którzy włączyli się w tę zbiórkę. Wyczyścili oni swoje piwnice i strychy, a dodatkowo mają swój udział w dziele charytatywnym.

Red.

Breisach – romańsko – gotycka katedra na wzgórzu nad Renem

Miasteczko Breisach am Rhein jest stosunkowo mało znane. Jego starożytne centrum znajduje się na wysokim wzgórzu nad Renem, które od wieków jako miejsce obronne było wykorzystywane na strażnicę. Już w czasach rzymskich (II – III wiek po Chrystusie) znajdowała się tu twierdza, w której stacjonował oddział żołnierzy rzymskich, broniących terytorium Cesarstwa. Wiele wieków później, w średniowieczu, zbudowano tu piękną bazylikę, którą upiększano i przebudowywano przez szereg lat, a także podnoszono ze zgliszczy. Począwszy od XII wieku góruje ona nad tym nadreńskim wzgórzem i widoczna z daleka przyciąga spragnionych atrakcji turystów i pielgrzymów.

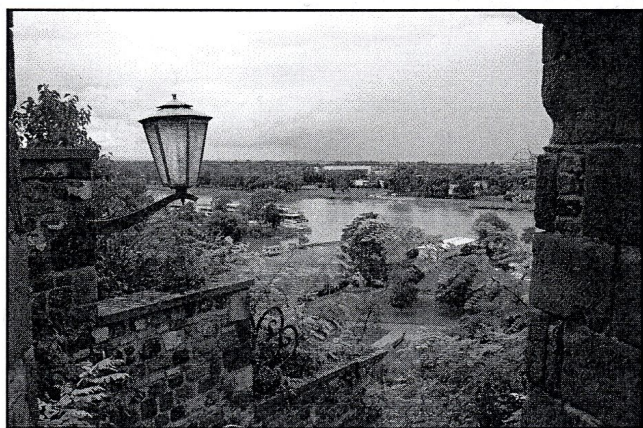
wnętrze skromnego kościoła w Neuf Brisach – jeszcze po stronie francuskiej

Jadąc do Colmar, zauważyliśmy tę wysoko wzniesioną na wzgórzu świątynię i wracając, już pod wieczór, postanowiliśmy wstąpić do tego miejsca. Ponieważ Ren przedziela obecnie dwa państwa, trzeba podążając od strony francuskiej przekroczyć tę rzekę i znów znaleźć się w Niemczech. Po

stronie alzackiej (francuskiej) leży obecnie tzw. Neuf – Brisach, bliźniacze miasto do Breisach niemieckiego, zbudowane w latach 1699 – 1702 w. przez architekta Sebastiana Vaubana po drugiej stronie rzeki na miejscu równinnym, jako twierdza okolona wysokim murem, na planie gwiazdy. Jadąc od strony alzackiej wstąpiliśmy na chwilę do Neuf Brisach, gdzie zajrzeliśmy do kościółka miejskiego z XVIII w., w którym jednak dominują białe ściany i oprócz ołtarza prawie nie ma ozdób. Całe miasto pięknie prezentuje się z lotu ptaka, ale „od środka” nieco traci na uroku. Ponieważ zaczął się

nowoczesny, dziwny pomnik na starożytnym placu

widok na Ren z murów wzgórza w Breisach am Rhein

deszcz szybko uciekliśmy z Neuf Brisach i przejechaliśmy przez Ren, aby zatrzymać się nieco dłużej w starszym, niemieckim do dziś, Breisach am Rhein.

Okazało się, że zabytkowe wzgórze (tzw. „Oberstadt”) jest niedostępne dla samochodów. Ustawiliśmy więc auto na dużym parkingu nieopodal Renu i pieszo wspięliśmy się po wąskich schodach na otoczone murami wzgórze. Jego szczyt zajmuje płaszczyna, która od wieków była twierdzą. Już pisałem, że był tu budynek administracji w czasach starożytnych, a potem na jego ruinach powstała bazylika, zwana też katedrą. Jej patronem jest św. Szczepan, zwany w Niemczech po prostu Stefanem (tylko w Polsce te dwa imiona są rozdzielone). Początki tej budowy sięgają czasów księcia Bertholda V von Zaehringen (koniec XII w.), który nakazał zbudować tu zamek i kościół. Obecnie na obszernym płaskowyżu za murami, obok kościoła, wielokrotnie

boczna ściana katedry, w głębi transept i wieże

odbudowywanego po zniszczeniach wojennych, znajdują się też dziwny nowoczesny pomnik (połączenie kształtu byka i połowa kobiety) oraz tablice ukazujące historię tego wzgórza w czasach rzymskich i późniejszych.

Sama katedra jest budowlą bardzo ciekawą. Z zewnątrz prezentuje się oka-

zale, a wewnątrz zawiera kilka ciekawych dzieł sztuki i relikwii. W środku nie wolno fotografować, dlatego tylko opiszę tamtejsze wyposażenie, z kolei z zewnątrz można do woli podziwiać bryłę kościoła i jej piękno. Kościół zbudowano jako trójnawową bazyliką na fundamentach rzymskiej

widok od strony prezbiterium (zachód) na dwie wysokie wieże

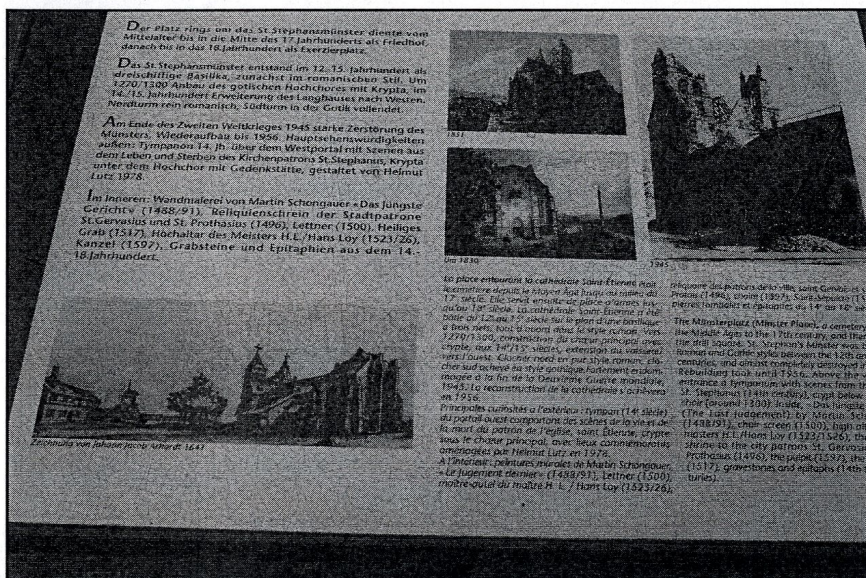
wieża północna w czystym stylu romańskim

budowli, w latach 1180 – 1220. Z tamtych czasów przetrwała nawa główna, transept i dwie wieże z czerwonego i czarnego kamienia. Wieża północna jest wykonana w czystym stylu romańskim, wieżę południową przebudowano w XIV wieku w stylu gotyckim. W tym czasie zbudowano też nowe prezbiterium i fasadę zachodnią z tympanonem, którą trudno sfotografować z powodu braku miejsca przed nią. Pod prezbiterium znajduje się ciekawa otwarta krypta, którą można oglądać z zewnątrz (ponoć jedyna taka na świecie). Mnie najbardziej podobały się wieże przy prezbiterium, które rzeczywiście odróżniają się od siebie, a jedna z nich jest typowo romańska z okrągłymi łukami okien i dekoracji.

Wewnątrz świątyni panuje półmrok i wyraźnie jest podkreślony zakaz fotografowania. Było już blisko pory zamknięcia kościoła (chyba godzina 19.00) i dlatego musieliśmy w pośpiechu zwiedzać wnętrze. Niewiele też zapamiętałem ze środka. Na ścianie wewnętrznej fasady i na bocznych w tylnej strefie znajdują się bardzo wyblakłe i zniszczone malowidła znanego nam z Colmar malarza Martina Schongauera z lat 1489 – 91., pt. „Sąd Ostateczny”. W ich podziwianiu potrzebna jest duża doza wyobraźni, ponieważ zniszczenie kolorów i kształtów postaci jest znaczne. Drugim bardzo cennym dziełem jest ołtarz główny, rzeźbiony, autorstwa niezidentyfikowanego do dziś Mistrza zwanego „Mistrzem H. L.” Przedstawia on Ukoronowanie NMP w otoczeniu św. Szczepana i Wawrzyńca oraz św. Gerwazego i Protazego. Trzecim cennym eksponatem jest srebrny relikwiarz w kaplicy w kształcie trumienki z relikwiami św. Gerwazego i Protazego (prawdopodobnie skradzionymi z Mediolanu, choć legenda mówi też i o ich cudownym przybyciu, dzięki czemu stali się patronami miasta). Te wszystkie wspaniałości sprawiają, że warto się tu wybrać, choć jak zaznaczyłem mieliśmy mało czasu na zapoznanie się z nimi. Ponieważ zamykano

otarta od zewnątrz krypta pod prezbiterium

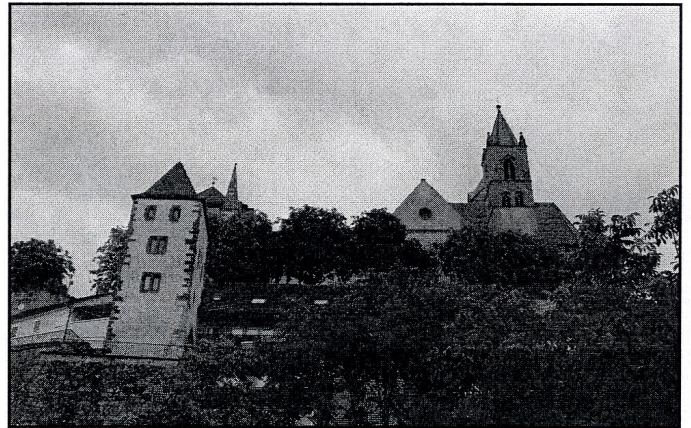
tablice historyczne – na zdjęciach widoczne zniszczenia II wojny światowej

na placu widoczny zarys murów budynku z czasów rzymskich

widok na transept i wieżę romańską

całe wzgórze widoczne od dołu, po lewej jedna z wież miejskich

już świątynie zakupiłem mały przewodnik – książeczkę, aby mieć możliwość przypomnienia sobie wyglądu kościoła.

Wieczorne zwiedzanie zakończyliśmy rekonesansem po płaszczyźnie grzbietu wzgórza i obejściem kościoła. Dookoła za murami roztaczał się piękny widok na Ren, Alzację i całą okolicę, choć nieco zmażony padającym deszczem. Po zejściu ze wzgórza czekała nas jeszcze dwugodzinna podróż do miejsca zamieszkania pod Stuttgartem.

Ks. Tomasz Grzywna

Intencje w tygodniu Od 1 do 7.12.2014 r.

Poniedziałek – 1.12

6.00 + Anastazja w rocznicę urodzin
7.00 + Władysław Matuszek (pocz. greg.)
7.30 + Marian Wener
18.00 1. + Zdzisława Kondyjowska (pocz. greg.)
2. + Józefa i Jan Pitera
3. dziękczynna w 13 r. urodzin Mateusza
4. o zdrowie i bł. Boże dla członków Róży św. Faustyny i ich rodzin

Wtorek – 2.12

6.00 + Wilhelmina (f), Piotr, Andrzej
7.00 + Władysław (greg.)
7.30 + Zdzisław 24 r. śm.; + Bronisława (f) 8 r. śm.; + Stanisław 5 r. śm.
18.00 1. + Zdzisława (greg.)
2. + Urszula 27 r. śm.
3. + Władysław
4. + Kazimierz Sobota 14 r. śm. i + Wiktor i Feliks Sobolak

Środa – 3.12

6.00 + Zdzisława (greg.)
7.00 + Władysław (greg.)

7.30 + Stanisław i Danuta
18.00 1. Za dusze w czyśćcu cierpiące int. od Grupy O. Pio
2. + Józef Jadczyzyn int. od koleżanek i kolegów z pracy córki Paspol
3. + Jadwiga i Piotr Rudniccy oraz ++ z rodziny
4. + Mieczysław i Maria

Czwartek - 4.12

6.00 + Zdzisława (greg.)
7.00 + Władysław (greg.)
7.30 + Helena 8 r. śm.
18.00 1. + Zbigniew
2. + Józef Jadczyzyn int. od koleżanek i kolegów z pracy córki Paspol
3. + Stanisław
4. dziękczynna za wszystkie łaski i miłosierdzie Boże ofiarowane Włodzimierzowi i Janinie i całej rodzinie

Piątek – 5.12

6.00 za zmarłe kobiety cierpiące w czyśćcu
7.00 1. + Władysław (greg.)
2. + Emilia i Stanisław Starego
7.30 + Paulina 23 r. śm. i Andrzej

18.00 1. + Zdzisława (greg.)
2. + Jadwiga Raczkowska 20 r. śm.
3. + Bolesław
4. dziękczynna w dniu 18 urodzin Michała z prośbą o dalsze błogosławieństwo i dary Ducha Św.

Sobota – 6.12

6.00 + Karol
7.00 + Władysław (greg.)
7.30 + Katarzyna
18.00 1. + Zdzisława (greg.)
2. + Kazimiera Wesołkin 1 r. śm
3. + Mieczysław Sołtysiak 7 r. śm.
4. o bł. Boże dla Magdaleny

Niedziela – 7.12

6.30 dziękczynno – błagalna od rodziny Jadczyzyn
8.00 + Helena, Antoni, Michał
9.30 + Jan Krawczyk 14 r. śm.
11.00 za parafian
12.30 + Zdzisława (greg.)
16.00 Róże zajęte
18.00 + Bronisław Uczeń 8 r. śm.
Stróże:
Płowce: + Władysław (greg.)

1 Niedziela Adwentu – 30.11.2014.

Ogłoszenia duszpasterskie

1. Dziś początek Adwentu. Rozpoczyna się nowy rok duszpasterski 2014/2015. Praca duszpasterska w tym roku będzie skupiała się wokół hasła: „Nawracajcie się i wierźcie w Ewangelię”. Jest to kolejny rok, który ma nas przygotować do 1050 rocznicy chrztu Polski, którą będziemy przeżywać w roku 2016.

2. Codziennie odprawiamy Msze święte roratnie, za wyjątkiem niedziel i uroczystości. Porządek Mszy świętych niedzielnych czy świątecznych pozostaje bez zmian. W dni powszednie roraty odprawiamy o godzinie 6:00. Dzieci i młodzież, jak również wszystkich chętnych zapraszamy na godzinę 18.00.

3. Prosimy, aby w okresie Adwentu korzystać ze spowiedzi świętej nie odkładając jej na ostatnie dni przedświąteczne.

4. Od dziś rozpoczynamy Nowennę przed **Uroczystością Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny**. Odpowiednie modlitwy odmawiać będziemy **po porannej Mszy świętej roratniej**.

5. W tym tygodniu przypada pierwszy czwartek, piątek i pierwsza sobota miesiąca. We czwartek od godziny 16:00 spowiadamy w Płowcach i Stróżach, od 17:00 w kościele, a w piątek – jak zawsze – spowiadamy od godziny 16:00. Prosimy, aby więcej wiernych, szczególnie starszych, przystępowało do spowiedzi świętej już we czwartek, gdyż w piątki przychodzi bardzo dużo dzieci i młodzieży, głównie gimnazjalnej.

6. Za tydzień dzień solidarności z Kościołami na Wschodzie. Z tej okazji będzie zbiórka do puszek z przeznaczeniem na pomoc tym Kościołom.

7. W zakrystii można już nabywać **świece wigilijne** w cenie po 5 złotych, z których dochód przeznaczony będzie na wakacyjny wypoczynek dla dzieci organizowany przez **Caritas**. Dzieci z naszej parafii też korzystają z tej formy wypoczynku.

8. Stowarzyszenie Odra – Niemen informuje o zbiórce żywności dla Kombatantów mieszkających na Kresach. Dary będzie można składać w biurze Prawa i Sprawiedliwości przy ul. Rynek 21/3 w godzinach otwarcia do 10 grudnia. Więcej informacji i zbieranych artykułach na plakacie wywieszonym na zewnątrz kościoła.

9. Będzie możliwość darmowego otrzymania jabłek. Dziś, kiedy piszę te słowa, dokładna data nie jest jeszcze pewna. Szczegóły podamy w niedzielę.

Redaguje zespół: ks. Andrzej Skiba, ks. Tomasz Grzywina.

Redaktor techniczny: Stanisław Rocha.

Adres redakcji: ul. Grzegorza 5, 38-500 Sanok;

www.fara.sanok.pl oraz **www.esanok.pl/kamery_sanok**

email: farasanok@interia.pl

Zródła zdjęć: zdjęcia własne i internet.

Wydawca: Parafia Przemienienia Pańskiego w Sanoku **Tel:** 0 13 463 19 98.

Druk: www.drukpiast.com

**Góra
Przemienienia**

Tygodnik parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku